

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช

ฉบับที่ 13 ปีที่ 13 วันที่ 1 เมษายน 2569

หนอนเจาะผลทุเรียน

เตือนภัยเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนที่อยู่ในระยะการพัฒนาผลตั้งแต่ผลเล็กอายุประมาณ 2 เดือน จนถึงผลใหญ่ ผู้ระวังการระบาดของหนอนเจาะผลทุเรียน เข้าทำลายทุเรียนทำให้ผลเป็นแผล อาจทำให้ผลเน่า และร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบบริเวณเปลือกของผลทุเรียนมีรอยกัดแทะผิวเปลือก พบมูลหรือรังของหนอน และพบน้ำไหลเยิ้มเมื่อทุเรียนใกล้แก่ ให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรงหรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Conogethes punctiferalis* Guenee

วงศ์ : Crambidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่ออื่น : หนอนเจาะผลละหุ่ง

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก เมื่อกางปีกกว้างประมาณ 2.3 เซนติเมตร ปีกทั้งคู่มีสีเหลืองถึงส้ม มีจุดสีดำกระจายอยู่ทั่วปีก วางไข่ไว้บนเปลือกผลทุเรียน หนอนวัยแรกมีสีขาว หัวสีน้ำตาล แทะกินผิวทุเรียนก่อน เมื่อโตขึ้นจึงเจาะกินเข้าไปในเปลือกผลทุเรียน ตัวหนอนวัยต่อมามีลักษณะสีน้ำตาลอ่อนและมีจุดสีน้ำตาลเข้มประอยู่บริเวณหลังตลอดลำตัวและมีหัวสีน้ำตาลเข้ม หนอนเจริญเต็มที่มีขนาดยาวประมาณ 1.5 - 1.8 เซนติเมตร จะเข้าดักแด้อยู่ระหว่างหนามของผลทุเรียนโดยมีใยและมูลของหนอนหุ้มตัว

ผีเสื้อตัวเต็มวัยหนอนเจาะผลทุเรียน

ลักษณะการเข้าทำลาย

หนอนเจาะผลจะเข้าทำลายทุเรียนได้ตั้งแต่ผลยังเล็กอายุประมาณ 2 เดือน ไปจนถึงผลโตเต็มที่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวทำให้ผลเป็นแผล อาจทำให้ผลเน่าและร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ การที่ผลมีรอยแมลงทำลาย ทำให้ขายไม่ได้ราคา หากหนอนเจาะกินเข้าไปจนถึงเนื้อผลทำให้บริเวณดังกล่าวเน่าเมื่อผลสุก ที่บริเวณเปลือกของผลทุเรียนจะสังเกตเห็นมูลและรังของหนอนได้อย่างชัดเจน และจะมีน้ำไหลเยิ้มเมื่อทุเรียนใกล้แก่ ผลทุเรียนที่อยู่ชิดติดกันหนอนจะเข้าทำลายมากกว่าผลที่อยู่เดี่ยว ๆ เพราะผีเสื้อเพศเมียชอบวางไข่ในบริเวณรอยสัมผัสนี้

หนอนเจาะผลกัดทำลายบริเวณเปลือกทุเรียน

รอยเน่าบนเปลือกเนื่องจากหนอนเจาะผล

พืชอาหาร : มะหาด ลำไย ลิ้นจี่ เงาะ ทุบทิ้ม ละหุ่ง หม่อน และโกโก้

ศัตรูธรรมชาติ : แตนเบียน *Apanteles* sp.

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. หมั่นตรวจดูผลทุเรียนเมื่อพบรอยทำลายของหนอน ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย
2. ผลทุเรียนที่เน่าและร่วงเพราะถูกหนอนทำลายควร เก็บทำลายโดยการเผาไฟหรือฝัง
3. ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั่นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย
4. การห่อผลด้วยถุงมุ้งไนลอน ถุงรีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก โดยเริ่มห่อผลตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ 6 สัปดาห์เป็นต้นไป จะช่วยลดความเสียหายได้
5. ใช้สารฆ่าแมลง ไดแก๊ว แลมบ์ดา - ซิฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร

ที่ปรึกษา : นางสาวสุนมา ลิมาสฤกษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

เรียบเรียงและบรรณาธิการ : นางสาวกัญยากร อุทัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

